

**R.P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, É Societate Iesv, Jn
Collegio Romano Eivsdem Societatis Olim Theologiae
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis, Dispvtaiones
Scholasticae, & Morales, De virtute, & ...**

Lugo, Juan de

Lvgdvni, 1666

§. An iurisdictio delegata ad confessiones audiendas expiret morte
concedentis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82358](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82358)

ergo periculum erit absoluedi illum ab excommunicatione cum iurisdictione solum probabili extra mortis periculum, cum eo ipso remaneat iam inhabilis ad absolutionem sacramentalem inquam recipiendam. Et tamen usus omnium plane Confessoriorum hoc debet, ut amplectantur sententias probabiles circa absolutionem à censuris facultatis, & ita absoluant, non imponentes, quod ante mortem faciant, se iterum absolui ab alio, qui habeat certam potestatem. Fatendum ergo est, vel excommunicationem non impedire effectum absolutionis sacramentalis, ut communis sententia docet; vel certe Ecclesiam tunc conferre iurisdictionem ad absoluedum verè à censura: quia in hoc casu non solum interuenit error opinionis probabilis, qui certè non est communis omnium; sed eorum, qui tenent illam opinionem: (& tamen propter illum dicitur communiter Ecclesia dare iurisdictionem): sed interuenit error communis omnium: omnes enim Confessarii hodie habent hunc usum absoluedi, saltem extra mortis periculum, cum probabilitate circa potestatem absoluedi à censura, & casu referuato. Cum ergo ex hoc usu communi omnium sequatur manifestum periculum omnium penitentium, qui existimantes se iam absolutos, non curant amplius de absolutione ab illa censura, & remanent incapaces absolutionis sacramentalis; fatendum est, Ecclesiam propter hunc errorem communem ad impedienda illa damna conferre iurisdictionem, vel certe sententias illas, in quibus illud periculum fundatur, non esse veras.

35. Postremò, quia, licet aliqui Doctores teneant, absolutionem à peccatis non esse validam nisi prius tollatur excommunicatio, non ideo fit, quod in hoc casu non sit valida: ad hoc enim debent esse verè tres sententiae. Prima illa, quae dicit, non posse excommunicatum validè absolui à peccatis. Secunda illa alia, quae dicit Ecclesiam non dare iurisdictionem propter opinionem probabilem. Tertia denique illa, quae dicit, simplicem Sacerdotem non posse validè absolue in articulo mortis, praesente proprio Parocho, aut data opportunitate illum vocadi. Nam quaecumque ex his tribus sententiis sit falsa iam infirmus valide absoluetur, & non exponetur ulli periculo. Propter hæc ego credo, illos Auctores ita vniuersaliter fuisse loquutos; sed præcipue propter usum, & praxim communem omnium Confessoriorum quam necesse esset omnino condemnare, si non posset absolui in articulo mortis aliquis cum iurisdictione probabili à censura referuata, ut *suprà* ostensum est.

§. 2. An iurisdiclio delegata ad confessiones audiendas expiret morte concedentis.

36. Hoc est alterum, quod dubitari solet circa iurisdictionem delegatam, de quo latè & optimè Thom. Sanchez lib. 8. de matrim. disp. 28. n. 71. & sequent. ubi affert duas sententias. Prima affirmat expirare, quam tenent Paludanus, Antoninus, Narrius, Philarchus, & alij, quos refert *ib.* & n. 74. qui tamen ferè omnes non loquuntur de iurisdictione concessa à Summo Pontifice, in quo propter supremam potestatem concedunt iurisdictionem ab eo delegatam ad audiendas confessiones in genere non expirare eius morte, sed durare: quod videtur colligi ex c. si super gratia, de officio delegati in 6. & c. si cui nulla, de prabendis, in 6. quam sententiam imple etiam Sanchez probabiliter indicat.

37. Secunda sententia probabilior negat expirare potestatem illam morte concedentis: quod idem P. Ioann. de Lugo de Penitentia.

est quando ille, qui concessit, amouetur ab officio, vel suspenditur, aut alio quocumque modo amittit potestatem, quam habebat. Hanc tenet Suarez in presenti, disp. 28. sect. 3. Henriquez lib. 6. c. 6. n. 7. de Indulgentiis, c. 21. n. 6. Sayre, Graffius, & alij, quos affert, & sequitur idem Sanchez *ibid.* n. 72. & 75. qui tamen num. 73. explicat, id intelligendum, quando licentia non conceditur ad audiendam confessionem penitentis determinati in penitentis fauorem: tunc enim, quoad confessionem nondum ceptam, expirat morte concedentis.

38. Probatur, quia hæc est differentia inter iurisdictionem contentiosam, seu ad lites, & inter iurisdictionem fori gratiosi, ut hæc pertineat ad gratiam illa ad iustitiam, atque ideo iura, quae dicunt iurisdictionem delegatam perire morte concedentis; loquuntur de contentiosa, non de gratiosa: hæc enim est gratia, quae fit non tam penitentibus, quam Confessorio, cui statim acquiritur, & in quo radicatur, postquam ab ipso acceptatur, & in illo perseverat: Nec quoad hoc videtur esse differentia inter licentiam concessam ab Episcopo, vel à Papa, cum uterque possit delegare, licet non ita generaliter Episcopus sed cum maiori limitatione quoad locum, quoad peccata. Imò idem dicendum cum proportionem de Parocho, licet subdubitet Suarez n. 12. Sed eadem est ratio, ut fatetur Sanchez n. 27. cum ipse etiam habeat potestatem ordinariam. Quando verò datur licentia Confessorio in gratiam penitentis determinati, gratia non fit Confessorio, sed penitenti: & ideo re integra expirat, quia gratia nondum censetur perfecta, sed exequenda per Confessarium, atque adeò magis videtur esse gratia faciendae, quam factae. Aliud autem esset de licentia concessa ipsi penitenti eligendi Confessarium: hæc enim, siue concedatur ab Episcopo, siue ab alio Prelato, vel etiam à Parocho, non expirat morte concedentis, ut cum multis docet ipse Sanchez *ib.* n. 75. quia tunc gratia, seu licentia conceditur directè penitenti, quo acceptante, iam gratia perfecta est & facta, non faciendae, sicut erat in priori casu, in quo Confessorio committitur gratia faciendae, nondum verò est alicui facta.

39. Contra hanc sententiam aliqua solent obijci. Primo, quia Vicarius Episcopi, licet eius iurisdiclio sit ordinaria, expirat morte Episcopi, eo quod sit ab illo participata: ergo à fortiori cessabit iurisdiclio delegata ab Episcopo. Respondeo, negando consequentiam: nam Vicarius facit vnum, & idem Tribunal cum Episcopo: unde re etiam non integra expirat potestas Vicarij, cum tamen certum sit potestatem delegatam ad audiendas confessiones non cessare, quando confessio cepta est, etiam si moriatur Episcopus: delegatus enim non facit vnum Tribunal cum delegante, unde in foro externo datur appellatio ad delegantem ab eius delegato.

40. Secundò obijciunt: quia eiusmodi licentiam concedere pro tempore futuro, præiudicat successori, ad quem pertinet providere quibus suo tempore prædecessor enim solum poterat pascere oves, & illas iudicare, dum viveret Respondeo. Hoc argumentum probaret, nec Summum Pontificem posse dare talem licentiam, quæ non pereat eius morte: quia etiam ipse præiudicaret successor: quod tamen est aperte falsum, & contra communem praxim Ecclesiae. Sicut ergo ad Pontificem spectat non pascere oves, non solum per se ipsum, sed etiam per alios: & licet non spectat ad ipsum pascere illas postea, ad eum tamen non spectat providere hunc modum quo postea bene pascantur: & ideo nunc potest communicare suam potestatem aliis ad eum finem & hoc sine præiudicio successoris, quia successor poterit

poterit reuocare, vel moderari illas facultates: ita cum proportionem Episcopus nunc potest non solum pascere per se ipsum, sed per alios, & nunc providere modum, quo postea per alios bene pascantur sine præiudicio successoris, qui potest reuocare, vel moderari illas facultates pro suo libito.

41.
An Prælati possint sibi dare licentiam pro tempore futuro.

Sed contra urgebit aliquis terribiliter: quia, si Prælati nunc potest dare mihi licentiam, qua ego utar pro tempore, quo ipse iam non erit Prælati: ergo poterit etiam nunc sibi ipsi dare talem facultatem, qua utatur postea, quando non erit iam Prælati. Unde Prælati regularis poterit paulo ante finem suæ prælaturæ concedere sibi omnes facultates, & licentias, quibus verisimiliter credit, quod postea indigebit; atque ita faciet se quasi exemptum à successore pro tempore sequenti, quod certe neque videtur esse in usu, neque posse admitti sine magno præiudicio discipline regularis. Non potest ergo Prælati dare nunc subdito facultatem, qua utatur eo tempore, quo iam non erit eius subditus: sed sui successoris: alioquin posset eas licentias sibi sumere, cum non minus posset sibi concedere, quam suis subditis.

42.

Respondendo, negando sequelam simpliciter, & absolute. Pro cuius explanatione aduerto facultates, quas prælati concedit, posse esse diversas: alie enim sunt, quæ nunc quidem mandantur executioni, licet earum effectus perseveret postea, alie vero sunt, quarum & effectus, & executio ipsa postea ponenda est. Ad priorem classem spectat commutatio, vel dispensatio in voto, quæ semel executioni mandata; habet tamen suum effectum successivè tempore etiam subsequenti. Item, quando Prælati dat licentiam mihi accipiendi vestem, vel Breuiarium ab amico: nunc enim executioni mandatur illa licentia, & nunc accipio vestem, v. g. quam postea retinere possum absque nova licentia successoris. Et quidem his, & similibus poterit Prælati finita prælatura frui, quando ea executioni mandavit tempore, quo poterat eiusmodi facultates circa se, & circa alios exercere. Quare, si sibi accipit ab amico vestem, vel Breuiarium, poterit retinere postea, sicut possent alij subditi, quibus ipse dedisset similem licentiam. Ratio, quia, cum ipse esset tunc administrator rerum communium, ad eum pertinebat dividere, & applicare singulis, quæ prudenter iudicaret illis applicanda. Sicut ergo poterat alius applicare vestem, aut Breuiarium ad eorum usum: sic poterat sibi, qui erat vnus ex illis, qui debebant participare bona communia; servata tamen prudenti, & rationabili distributione; ut non applicaret sibi plusquam aliis cum eorum præiudicio; hoc tamen etiam servandum erat in applicatione, & licentia respectu aliorum subditorum. Iam ergo erat illa vestis ei legitime applicata ab eo qui habebat munus applicandi, & distribuendi bona communia.

43.

Ad posteriorem classem pertinet facultas v. g. accipiendi aliquid, vel donandi, aut vendendi anno sequenti; item facultas data alicui, ut postea vel absolvat, vel absolatur à peccatis reservatis, hæc enim, & similes facultates non habent præsentem effectum nec executionem, sed futuram tempore sequenti; & has facultates dicimus non posse Prælatum dare sibi nunc pro tempore sequenti, quo iam non erit Prælati. Potest itaque nunc accipere vestem: quia hoc iam nunc mandatur executioni: potest item nunc accipere pecuniam ab amico, & retinere, & in virtute huius legitimæ acceptionis, qua accepit illam ad usum non communes, sed suos, potest etiam finita prælatura eas retinere, vel apud se, vel saltem apud illum, apud quem alij subditi deponunt id, quod cum licentia accipiunt ad usus suos: non tamen

poterit eas postea expendere sine licentia successoris: quia licet potuerit eas pecunias licite accipere, non tamen dare sibi licentiam ad eas expendendas tempore sequenti, quando iam ipse esset subditus. Similiter non poterat, quando erat Prælati dare sibi facultatem absolvendi alios Religiosos à reservatis, quando iam non esset eorum Prælati, nec etiam ut ipse ab eis absolueretur: quia illa licentia mandanda esset executioni tempore sequenti, quo iam ipse non posset eam concedere.

Restat tamen reddenda ratio, cur magis possit Prælati concedere aliis licentias posterioris generis, etiam si mandanda sint executioni tempore sequenti, quando ipse non erit Prælati, & non possit sibi ipsi eas communicare pro tempore sequenti. Cur, v. g. possit aliis dare facultatem absolvendi à reservatis, etiam tempore sequenti, subditos huius Conventus, vel Provinciae, cui ipse nunc præest, & non possit sibi dare nunc eam facultatem ad tempus sequens. Ratio autem videtur hæc esse, quia ipse nunc non est capax accipiendi talem commissionem: potest enim ipse nunc absolvere, vel per se, vel per alios, quibus committat illud officium: non potest tamen committere illud, nisi iis, qui sint capaces talis commissionis accipiendæ. Unde non posset nunc dare eam facultatem homini non baptizato, vel non Clerico, qui futurus esset Clericus tempore, quo iam ipse non esset Prælati: nunc autem ipse Prælati non est capax accipiendi delegationem, vel commissionem à se ipso, quia inter delegantem, seu committentem, & delegatum, seu commissarium, debet dari distinctio: quare ipse non potest tunc accipere illam facultatem, postea vero non potest etiam, quia iam expiravit potestas in dante. Ergo licet aliis possit communicare eiusmodi facultatem, non sequitur, quod possit eam communicare sibi ad tempus futurum, quo non erit Prælati.

Possit tamen id fortasse fieri, si non daretur facultas sibi immediate, sed mediate. Possit autem eiusmodi mediatio dupliciter poni. Primum si Prælati daret alij facultatem absolvendi à reservatis, v. g. cum potestate subdelegandi: nunc enim, sicut ille posset aliis subdelegare eam facultatem: sic posset ipse, qui dederat, finita prælatura. Secundò posset mediare aliqua persona facta, seu communis, si Prælati provincialis, v. g. daret facultatem absolvendi omnibus Religiosis talis Domus, vel Conventus, quicunque essent: tunc enim, si ipse, finito Provincialatu, fieret habitator illius Domus, posset frui eadem facultate, sicut alij. Vergete casus colligi potest ex dictis, applicando argumentum, quod usurpamus ex facultate commissa à Pontifice, & eius duratione post mortem concedentis. Similiter enim, si Pontifex Summus alicui daret facultatem absolvendi cum potestate etiam subdelegandi, non est dubium, quin Pontifex ipse renunciato Pontificatu posset accipere facultatem ab illo, cui ipse eam dederat, sicut possent accipere alij omnes Sacerdotes. Item si Pontifex dedisset facultatem absolvendi omnibus Religiosis talis Ordinis, non est dubium, quin renunciato Pontificatu, si fieret Religiosus in illo Ordine, posset frui eadem facultate, quam ipse prius toti Ordini concesserat. Hinc autem colligitur, idem dicendum de Episcopo, qui similiter, si dedisset facultatem absolvendi à casibus Episcopalis Religiosis talis Conventus, posset ipse frui postea hac facultate, si relicto Episcopatu fieret Religiosus in illo Conventu.

Ratio autem in utroque casu est, quod tunc Prælati non dat facultatem sibi, sed alteri capaci, scilicet, vel illi delegato, cui dat etiam facultatem subdelegandi, vel toti communitati talis Conventus: ergo

hi autem possunt tunc accipere, & acceptare illam facultatem, quæ cum semel sit penes ipsos, poterit postea eidem Prælati facto subdito communicari. Cessat ergo in vitroque casu ratio, ob quam non poterat Prælati dare sibi ipsi immediate eiusmodi facultatem, eò quod non inueniretur subiectum capax illam recipiendi tunc quando ipse poterat eam concedere.

47. Obijcies vltimò, ex his sequi quòd delegatus aliquando habebit maiorem auctoritatem, quàm habeat ipse delegans. Si v. g. Summus Pœnitentiarius Pontificis potens absolvere, vel dispensare in tali casu, & potens delegare illam facultatem, communicet, vel deleget Titio facultatem generalem absolvendi, vel dispensandi in illo casu: & postea Pontifex limitet potestatem Pœnitentiarj, & auferat ei potestatem illam ad talem casum: tunc Titius, cui Pœnitentiarius illam facultatem dederat, retinebit adhuc illam, quam iam ipse Pœnitentiarius non habet. Probat sequela: quia si mortuo, vel amoto ab officio delegante, non expirat potestas in delegato: ergo multò minùs expirabit ex eo, quòd delegantis potestas sit aliquantulum diminuta.

48. Respondeo dupliciter posse Pontificem auferre illam facultatem. Primò, reuocando omnes facultates, seu, quod idem est referuando sibi, vel alicui Tribunali determinato illam facultatem absolvendi, vel dispensandi: & tunc non est dubium, quin delegatus ille amitteret suam facultatem per referuationem de nouo factam. Secundo, posset Pontifex soli Pœnitentiario, v. g. auferre illam facultatem, quam priùs Pœnitentiarij habebant: & tunc non video, cur delegatus, qui iam antea acceperat illam facultatem à potente eam communicare, debeat illam perdere. De facto enim in Bullario Regularium plures facultates, & priuilegia inueniuntur concessa Regularibus à Summis Pœnitentiariis qui ea concedere poterant: quæ certè non amitterentur, licet Pontifex nunc extingueret omnino officium Summi Pœnitentiarj. Ergo à fortiori non amitterentur, licet officium illud limitaretur, vel quoad aliquid diminueretur. Ad valorem enim illius facultatis non debet attendi, qualem potestatem habeat nunc, qui illam concessit: sed qualem habebat tunc, quando illam concessit. Si ergo poterat eam concedere, & concessit abque limitatione, & in perpetuum; non mirum, quòd delegatus, cui Pontifex nihil auferit maneat quoad illum casum cum maiori potestate, quàm is, à quo illam accepit.

DISPUTATIO XX.

De Ministro confessionis in ordine ad peccata referuata.

SECTIO I. *Qui, & quorum peccata possint referuare.*

SECTIO II. *Quæ peccata possint referuari.*

SECT. III. *An possit Episcopus pro libito referuare casus absque legitima causa.*

SECTIO IV. *An, & quomodo Prælatus Regularis possint referuare peccata.*

SECTIO V. *De eo, qui potestate ordinaria absolueret potest a referuatis.*

SECTIO VI. *Virum superior possit audire sola referuata & absolueret penitentem ab illis.*

SECTIO VII. *Virum facta semel confessione cum P. Ioann. de Lugo, de Pœnitent.*

potente absolvere à referuatis, censetur ablata referuatio pro omnibus, quæ penitens propter obliuionem omisit.

SECTIO VIII. *De Ministro, qui ex potestate delegata potest a referuatis absolvere.*

SECTIO IX. *Virum Regulares possint virtute Bullæ Cruciatæ absolui à casibus suis Prælatis referuatis, absque eorum licentia.*

SECTIO X. *An possit aliquando absolui directè subditus a referuatis, sine recursu ad Superiorem.*

IXIMVS de potestate iurisdictionis requisita ad absolvendum; nunc magis in particulari agendum de facultate, & iurisdictione requisita ad absolvendum à referuatis, quod ad praxim omnino necessarium est, ad quam conabimur non solum regulas communes assignare, sed iudicare etiam earum applicationem ad casus particulares magis dubios.

SECTIO I.

Qui, & quorum peccata possint referuare.

CERTUM est de fide, esse in Ecclesia potestatem referuandi peccata non solum quoad exterius iudicium, & politiam: sed etiam apud Deum ita vi, facta referuatione, absolutio data ab inferiori non sit valida coram Deo. Quod contra VViclephum latè probat Valdens. secundo tomo de Sacramentis, cap. 149. & contra Hæreticos nostri temporis definitum est expresse in Tridentino sessione 14. c. 7. ubi ex natura, & conditione iudicij, quæ huic Sacramento competit, & ex Ecclesiæ vlu id probatur, & definitur extra mortis articulum Sacerdotes alios in casibus referuatis nihil posse, & referuationem non tantum in externa politia, sed etiam coram Deo vim habere: quod idem postea canonè 11. repetitur. Ratio autem est clara, quia cum in hoc Sacramento requiratur non solum Ordinis potestas, sed etiam iurdictio, quæ inferioribus à Superioribus communicari debet; consequens est, ut Superior possit hanc iurisdictionem magis, vel minùs limitare, dando illam ad plures, vel pauciores personas: ad plures, vel pauciores causas, prout ipsi visum fuerit: quod est referuare sibi absolutionem earum, quas inferiori non concedit.

Hinc constat primò, Summum Pontificem pro suprema, & vniuersali potestate posse sibi referuare aliqua peccata pro tota Ecclesia: Episcopos item, per se loquendo, posse pro suo Episcopatu: Parochum denique pro sua parochia: ita tamen, ut referuante Pontifice, nemo possit absolvere, nisi de licentia ipsius Pontificis: referuare Episcopo possint absolvere alij de licentia Summi Pontificis. Denique, si Parochus referuaret, possent alij absolvere de licentia Papæ, vel Episcopi. Et idè non solent Parochi referuare: quia esset fere inutilis illa referuatio. Possunt item Prælati Regulares, etiam locales, referuare sibi aliqua peccata, nisi prohibeantur à Superioribus, prout prohibiti sunt de facto à Clemente VIII. referuare, nisi certa peccata expressa, de quo postea dicemus.

Difficultas esse potest, quomodo possit Episcopus referuare sibi aliquos casus, à quibus Parochi absolvere non possint. Nam Parochi, eo ipso, quod sunt Parochi, sunt Pastores, & habent iurisdictionem ordinariam in suas oues, quam iurisdictionem non videntur omnino habere ab Episcopo.

N n 3 copo.